

Kontakt Ligelinie

Ligelinie har åbent onsdag
fra kl. 13-15.30 på telefon

22 34 30 13

eller på mail

ligelinie@ligevaerd.dk

LIGE VÆRD GUIDEN

s. 2 Økonomisk støtte til specialefterskole

s. 4 Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU)

s. 8 Fra barn til voksen

Når du møder dette ikon,
belyser vi et emne yderligere

ØKONOMISK STØTTE TIL SPECIAL- EFTERSKOLE

Hvis du gerne vil give dit barn mulighed for at komme på specialefterskole i 8., 9. eller 10. klasse og søger viden om, hvilken økonomisk støtte du kan få til at dække opholdet, så læs med her.

Et ophold på en specialefterskole koster det samme som et ophold på en almen efterskole. Den endelige pris afhænger af forældrenes husstandsindkomst.

I det følgende kan du læse om, hvordan størrelsen af økonomisk støtte til efterskole beregnes, og i hvilke tilfælde det er muligt at søge supplerende støtte hos efterskolen eller i kommunen.

Kontakt Ligelinie

Vi står klar til at hjælpe i Ligelinie med råd, socialfaglig og juridisk vejledning og bisidning

For at støtte børn, unge og voksne med særlige behov og deres forældre har LIGEVÆRD en rådgivning – Ligelinie. Her kan forældre og unge ringe ind og få gratis råd og vejledning, eksempelvis når den unge skal starte på STU.

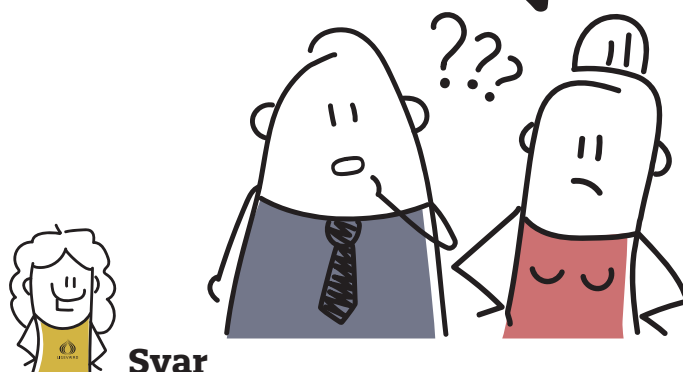
Kontakt os på Ligelinie og se om vi også kan hjælpe dig med en bisidder til mødet

Ligelinie har åbent onsdage fra kl. 13-15.30 på telefon

22 34 30 13

eller på mail ligelinie@ligevaerd.dk

Kan vi få økonomisk støtte til at sende vores barn på efterskole?

Svar

Elevstøtte

Alle elever med dansk statsborgerskab har ret til elevstøtte. Støttens størrelse afhænger af forældrenes indkomst.

Den efterskole, jeres barn bliver indskrevet på, skal ansøge om elevstøtte. Du vil modtage skemaet 'Ansøgning om elevstøtte' fra skolen. Det skal du udfylde og underskrive, inden du sender det retur til skolen.

Elevstøtten beregnes på grundlag af husstandsindkomsten i det indkomstår, der ligger 2 år før skolestart.

På www.borger.dk kan du beregne, hvor meget du kan få i elevstøtte.

Individuel supplerende støtte

Skolerne modtager hvert år en pulje fra staten. Denne pulje er øremærket til at hjælpe forældre, der har svært ved at finansiere et efterskoleophold.

Den individuelle supplerende støtte skal søges hos den efterskole, hvor den unge skal gå. Det er skolen, der afgør hvem der kan få, og hvor meget der kan ydes af hjælp til at nedsætte egenbetalingen.

Kontakt den efterskole, du ønsker, dit barn skal gå på, og hør om muligheden for individuel supplerende støtte.

Hvilke muligheder er der for yderligere støtte til betaling af efterskole?

Svar

Din kommune har flere forskellige muligheder for at give økonomisk støtte til specialefterskole. Det betyder dog ikke, at alle kan få denne økonomiske støtte.

Vi har i det følgende listet en række muligheder op, som vi vil anbefale dig at tage med til din kommune. Kommunen vil så afgøre, om du er indenfor målgruppen til at modtage støtten.

1

Støtte efter Folkeskoleloven § 20 og 22

Ifølge Folkeskoleloven kan en kommune betale for elevens efterskoleophold, hvis kommunen f.eks. vurderer, at de ikke selv har et egnet undervisningstilbud. Det er dog Ligeværds erfaring, at det meget sjældent sker i praksis.

2

Støtte efter Serviceloven § 52 a

Kommunen kan yde økonomisk støtte til et efterskoleophold, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til elevens særlige behov for støtte, samt når forældremyndighedsindehaveren ikke selv har tilstrækkelige midler til det. Der kan her ydes hel eller delvis økonomisk støtte til forældrebetaling for efterskoleopholdet.

Bemærk: Her kræves der ikke, at der er gennemført en børnefaglig undersøgelse jf. servicelovens § 50 og udarbejdet en handleplan jf. servicelovens § 140.

3

Støtte efter Serviceloven § 52, stk. 3, nr. 7 - Anbringelse

Målgruppen her er typisk unge fra familier med sociale problemstillinger, og hvor det vurderes, at problemerne kan afhjælpes med en mindre indsats i en afgrænset periode. Det kan også være unge, der er under udslusning fra en plejefamilie.

Bemærk følgende forhold:

- Afgørelsen træffes som udgangspunkt med samtykke fra den/dem, der har forældremyndighed over barnet.
- En afgørelse om anbringelse kræver samtykke fra den unge, der er fyldt 15 år.
- Støtten kan kun iværksættes efter gennemførelse af en børnefaglig undersøgelse (Serviceloven § 50).
- Der kræves udarbejdelse af handleplan jf. § 140.

SÆRLIG TILRETTELAGT UNGDOMS- UDDANNELSE (STU)

Hvis du er en ung mellem 16 og 25 år, der ikke kan gennemføre en anden ungdomsuddannelse, kan du få tilbudt en 3. årig Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse - en STU.

På en STU går du i skole med andre unge med særlige behov. Målet med en STU er, at du får et så selvstændigt voksenliv som muligt, og du skal derfor både øve dine personlige og sociale færdigheder samt det faglige.

En STU skal laves, så den passer til dig og dine interesser, og en STU skal bestå af både undervisning og praktiske aktiviteter. Du kan også komme i praktik på en arbejdsplads, imens du er i gang med din STU.

Svar

Måske. Det er kommunen, der bestemmer, hvem der kan få lov til at gå på en STU. Derfor er det også kommunen, du skal kontakte, hvis du tænker, om en STU måske kunne være noget for dig.

Du skal allersénest begynde på din STU, dagen før du fylder 25 år.

Afklaring af målgruppe

Unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov er målgruppen for en STU. Når kommunen udarbejder en målgruppeafklaring, tages der bl.a. udgangspunkt i:

- En samtale med den kommende elev og dennes forældre/pårørende.
- Udtalelse fra egen læge og evt. psykiater.
- Udtalelser fra tidligere folkeskole eller specialskole.
- Evt. udtalelse fra specialefterskole.

Man kan godt være indenfor målgruppen til en STU, selvom man har gennemført en 9. klasses afgangseksamen.

Om de unge falder indenfor målgruppen, er en kommunal afgørelse, og den skal derfor begrundes. Hvis du er uenig i afgørelsen kan du klage til Klagenævnet for Specialundervisning.

**Kan jeg selv vælge,
hvor jeg vil tage
min STU?**

Svar

Nej, du kan ikke selv vælge, men kommunen skal lytte til dine ønsker. Efter at have talt med dig og dine forældre om, hvad du godt kan lide at arbejde med, hvor du før har gået i skole og de hensyn, der skal tages til dig, beslutter kommunen, hvor du skal tage din STU.

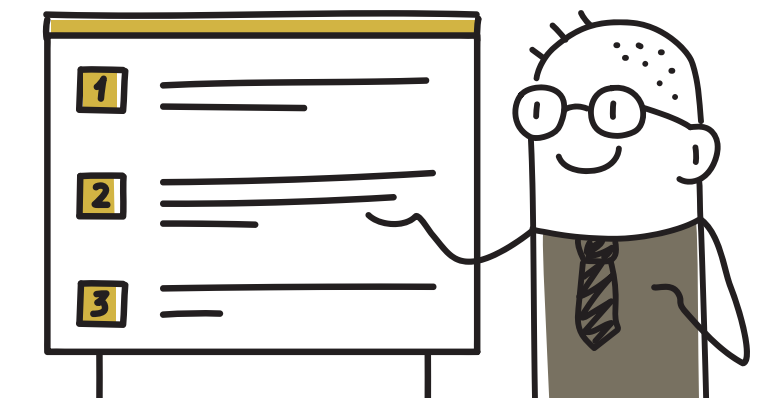
Det er en god idé, hvis du sammen med dine forældre finder en STU-uddannelse, du godt kunne tænke dig at gå på. I kan også tage ud og besøge et uddannelsessted. Flere uddannelsessteder tilbyder en uges praktik, så du kan se, om det er noget for dig.

Valg af uddannelsessted

Kommunen har ret til at tilbyde et andet uddannelsessted end det eleven ønsker, hvis kommunen vurderer, at det sted, de anviser, kan imødekomme elevens kvalifikationer, modenhed og interesser.

Husk at valg af uddannelsessted er en kommunal afgørelse. Afgørelsen skal begrundes. Hvis du er uenig i afgørelsen kan du klage til Klagenævnet for Specialundervisning.

SÆRLIG TILRETTELAGT UNGDOMS- UDDANNELSE (STU)

**Får jeg penge,
når jeg går på
min STU?**

Svar

Ja. De fleste STU-elever, som ikke har fået en førtidspension, får uddannelseshjælp med aktivitetstillæg.

Du må også tjene op til 24.000 kr. (før skat) om året ved arbejde, uden at indtægten fra arbejdet medfører fradrag i din ydelse.

Du må også gerne have en opsparing i banken, imens du går på din STU.

**Hvad skal jeg
lave på min
uddannelse?**

Svar

Du skal både have undervisning og praktiske aktiviteter på din uddannelse.

Din kommune skal sammen med dig og dine forældre lave en individuel uddannelsesplan til dig. En uddannelsesplan er en oversigt over de aktiviteter, som uddannelsen indeholder.

Uddannelsesplanen skal indeholde de mål, I har lavet sammen, og hvilke praktikophold du skal på.

**Husk at du kan klage til Klagenævnet
for Specialundervisning, hvis du ikke er
tilfreds med uddannelsens indhold.**

**Får jeg et
eksamensbevis,
når jeg er færdig med
min uddannelse?**

Svar

Der er ikke eksamener ved en STU. Men når du er færdig med uddannelsen, får du et kompetencepapir, der blandt andet skal indeholde en beskrivelse af, hvad du har lært på uddannelsen, og hvad du ønsker efter uddannelsen.

Kontakt Ligelinie

**Vi står klar til at hjælpe i Ligelinie med råd,
socialfaglig og juridisk vejledning og bisidning**

For at støtte børn, unge og voksne med særlige behov og deres forældre har LIGEVÆRD en rådgivning – Ligelinie. Her kan forældre og unge ringe ind og få gratis råd og vejledning, eksempelvis når den unge skal starte på STU.

Kontakt os på Ligelinie og se om vi også kan hjælpe dig med en bisidder til mødet

Ligelinie har åbent onsdage fra kl. 13-15.30 på telefon

22 34 30 13

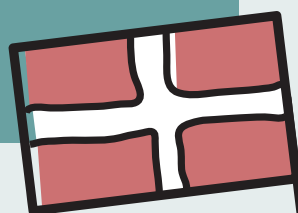
eller på mail ligelinie@ligevaerd.dk

En bisidder kan være løsningen

Det kan være en hjælp at have en bisidder med til et møde i kommunen. En bisidder er ikke følelsesmæssigt involveret og kan derfor holde fokus på sagen og indholdet. En bisidder vil forud for et møde hjælpe med at formulere og præcisere, hvad der er vigtigt at få ud af mødet. Hvorfor er vi her? Hvad er vigtigt for mig? Hvad vil jeg gerne have svar på? Hvad vil jeg gerne opnå med dette møde?

Efter mødet kan bisidderen være en hjælp til at huske, hvad der blev sagt og holde styr på mødets aftaler.

FRA BARN TIL VOKSEN

**Hvad sker der,
når jeg bliver
18 år?**

Når du fylder 18 år, er der mange ting, som ændrer sig, og mange spørgsmål, som du skal tage stilling til. Vi vil her give et indblik i nogle af de muligheder i lovgivningen, som kan være vigtige for dig, når du er ung, næsten voksen, og skal til at stå på egne ben. Vi håber, at dette kan hjælpe dig godt på vej.

En bisidder kan være løsningen

Det kan være godt at have en bisidder med til et møde, hvis du ikke har forældre eller andre, som kan støtte dig. En bisidder kan hjælpe dig med holde fokus på sag og indhold. En bisidder kan også forberede dig til mødet. I skal tale om, hvorfor du skal til mødet, hvad der er vigtigt for dig, hvad du gerne vil have svar på, og hvad du gerne vil have hjælp til. Efter mødet kan bisidderen hjælpe dig med at huske, hvad der er blevet talt om og holde styr på mødets aftaler.

LIGE VÆRD har bisiddere flere steder i landet. Kontakt os på Ligelinie og hør, om vi har en bisidder til dig.

Svar

Når du fylder 18 år, så er du myndig. Det betyder bl.a., at du kan stemme. Det betyder også, at du selv skal til at have kontakten med kommunen. Det kan dog være en god idé at få hjælp og støtte til samarbejdet med kommunen. Hvis du ønsker, at dine forældre skal hjælpe dig, skal I fortælle det til din socialrådgiver. Sammen med dine forældre kan du lave en skriftlig fuldmagt som for eksempel beskriver, at dine forældre også skal have et brev, når kommunen indkalder til møder og skriver til dig. Hvis du ikke har nogen, som kan hjælpe dig, så kontakt Lige værd, vi har bisiddere, som kan tage med dig til møder i kommunen.

Samarbejdet med kommunen

Overgangen fra barn til voksen involverer ofte mange forskellige forvaltninger i kommunen, fordi kommunen er indrettet, så forskellige typer udfordringer behandles i forskellige forvaltningsenheder.

Der er ikke én forvaltning, der kan rumme hele den unges livssituation, og man kan derfor ende med at blive sendt fra den ene forvaltningsenhed til den anden. Det betyder, at der ofte vil være et stort behov for at nogen samler og holder fast i hjælpen.

Ligeværd anbefaler:

- At i overgangsperioden fra det 17-18 år samles sagsbehandlere og andre involverede til et fællesmøde, hvor sagsbehandlingen bliver afstemt og koordineret. I flere kommuner hedder dette møde en 171/2 års-samtale
- At I er meget opmærksomme på, at der løbende bliver fulgt op på sagen, og at sagen bliver koordineret.

Sådan starter det bedste sagsforløb

Det bedste udgangspunkt for et godt samarbejde kræver, at borger og sagsbehandler allerede tidligt i forløbet får afklaret begge parter muligheder og forventninger.

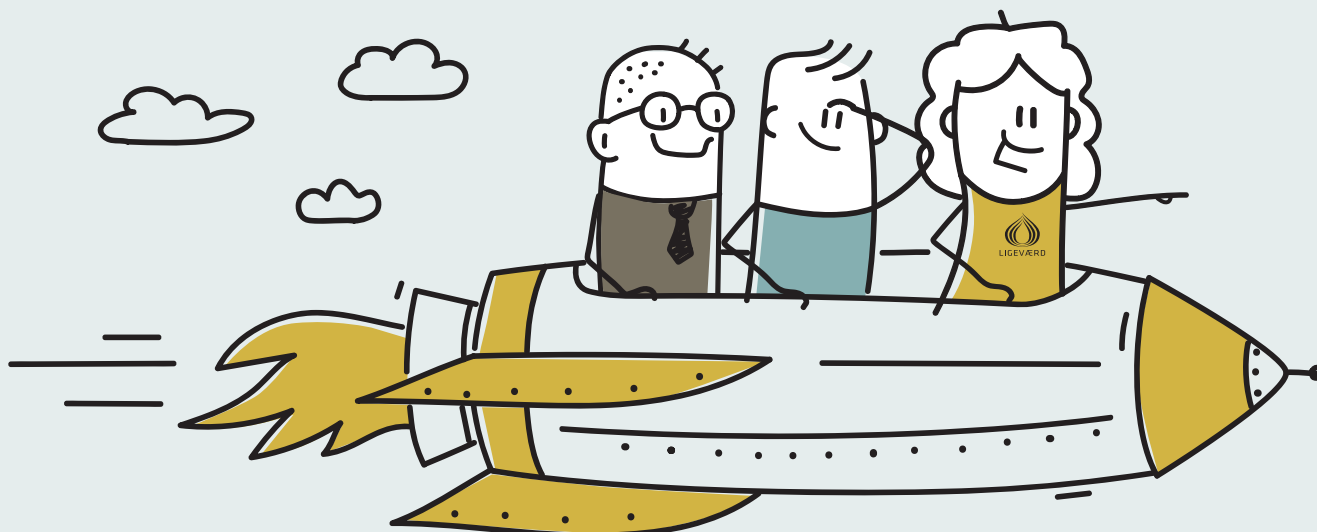
Det er her op til familien at bidrage med:

- En grundig beskrivelse af den unge
- En grundig beskrivelse af familiens samlede situation
- En beskrivelse af den unges/familiens forventninger til samarbejdet

Det gode samarbejde kræver, at sagsbehandleren sætter en klar og tydelig ramme.

Dette gøres ved at fortælle den unge/familien:

- Hvordan er det offentlige system bygget op?
- Hvilke former for hjælp og støtte er der mulighed for?
- Hvad er lovgrundlaget for støtten?
- Hvordan er sagsgangen?

FRA BARN TIL VOKSEN

**Kan jeg komme til
at bo sammen med
andre unge med
særlige behov?**

Svar

Du kan bo sammen med andre unge i et bofællesskab, hvor der er pædagoger, som hjælper jer om dagen. Her kan du for eksempel have din egen lejlighed med et lille køkken, en stue og et toilet. I dit bofællesskab vil der også være en fælleslejlighed, hvor du kan lave mad og hygge med de andre beboere.

Hvis du tænker, at det kunne være noget for dig, så skal du kontakte kommunen. Det er nemlig kommunen, der beslutter, om det er et tilbud, de vil give dig.

Service-loven § 107

“Kommunalbestyrelsen kan tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov for det.”

Der er ikke frit valg inden for § 107

Man kan altså ikke selv vælge, hvor man vil bo. Med retssikkerhedslovens § 4 er det dog intentionen, at de unge skal have medindflydelse på beslutningen.

Det er som hovedregel ikke mulighed for at klage over, hvor man skal bo med § 107.

Hvis man får afslag på at få et § 107-tilbud, så kan man klage over det til Ankestyrelsen.

Jeg vil gerne bo i min egen lejlighed, med hjælp et par gange om ugen. Kan jeg det?

Svar

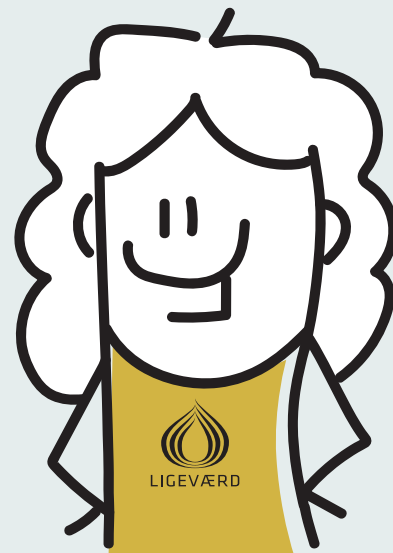
Ja, det kan du godt. Hvis du har din egen lejlighed, så kan du få hjælp af en bostøtte et par gange om ugen.

En bostøtte kan hjælpe dig med flere ting:

- Økonomi
- Støtte til f.eks. at strukturere hverdagen i forhold til job og fritid
- Lære dig at gøre rent og at handle
- En man kan tale med om det, der er svært

Bostøttens opgave er ikke at løse huslige opgaver hjemme hos dig. Bostøtten skal støtte dig i selv at kunne gøre det. Hvis du har en bostøtte, så er du ikke så afhængig af dine forældre.

Hvis du tænker, at en bostøtte kunne være godt og nødvendigt for dig, så skal du ansøge om det i socialforvaltningen i din kommune.

Serviceoven § 85

“Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.”

Antallet af støttetimer varierer ved en § 85

Der er altså mulighed for at få flere eller færre timer, hvis støttebehovet ændrer sig. Kommunen skal skriftligt oplyse om, hvilken hjælp der er bevilget og hvor mange timer. Kommunen kan ved mindre justeringer i hjælpen undlade at fremsende en ny skriftlig oplysning herom til borgeren.

FRA BARN TIL VOKSEN

Specialfuldmagt

Er du nervøs for, om dit voksne barn selv kan tage ansvar for eksempelvis sin økonomi, så kan en specialfuldmagt måske hjælpe jer. En specialfuldmagt er en fuldmagt, som kun gælder på et specifikt område, eksempelvis økonomi.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at en fuldmagt mister sin gyldighed, hvis den er skrevet i generelle vendinger i forsøget på at kunne bruge den i alle tænkelige og utænkelige sammenhænge.

En specialfuldmagt skal være konkret og præcis. Det er en god idé at gøre den tidsbegrænset, så der opstår en naturlig anledning til at gennemgå fuldmagten på ny. Den unge kan have opnået nye færdigheder, der gør, at dele af fuldmagten ikke længere er relevant og gældende.

På LigeVærds hjemmeside kan I finde en skabelon til en specialfuldmagt.

Hvordan kan LIGEVÆRD hjælpe mig?

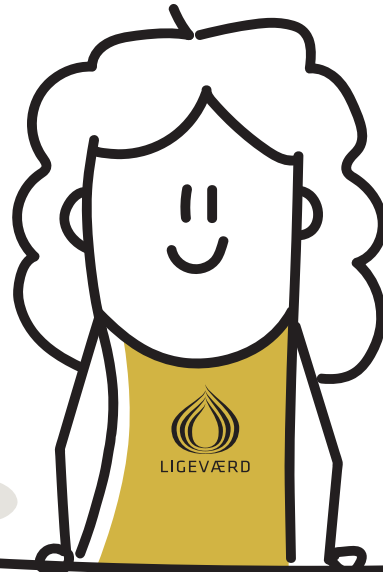
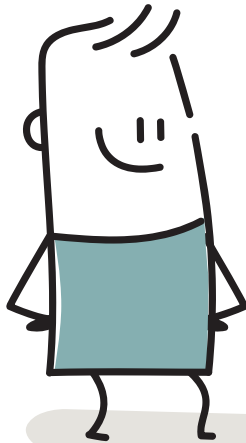
Svar

Vi står klar til at hjælpe i Ligelinie med råd, socialfaglig og juridisk vejledning og bisidning

For at støtte børn, unge og voksne med særlige behov og deres forældre har LIGEVÆRD en rådgivning – Ligelinie. Her kan forældre og unge ringe ind og få gratis råd og vejledning, eksempelvis når den unge skal starte på STU.

Kontakt os på Ligelinie og se om vi også kan hjælpe dig med en bisidder til mødet

Ligelinie har åbent onsdage fra kl. 13-15.30 på telefon 22 34 30 13 eller på mail ligelinie@ligevaerd.dk

Kontakt Ligelinie på telefon
22 34 30 13

En bisidder kan være løsningen

Det kan være en hjælp at have en bisidder med til et møde i kommunen. En bisidder er ikke følelsesmæssigt involveret og kan derfor holde fokus på sagen og indholdet. En bisidder vil forud for et møde hjælpe med at formulere og præcisere, hvad der er vigtigt at få ud af mødet. Hvorfor er

vi her? Hvad er vigtigt for mig? Hvad vil jeg gerne have svar på? Hvad vil jeg gerne opnå med dette møde?

Efter mødet kan bisidderen være en hjælp til at huske, hvad der blev sagt og holde styr på mødets aftaler.

DU HAR RET TIL...

Du har RET til at få din sag behandlet:

- Kommunen har pligt til at behandle din ansøgning om bolig, job, uddannelse eller andet.
Kommunen har også pligt til at indsamle de nødvendige oplysninger til at træffe afgørelse i din sag. Oplysningerne skal først og fremmest komme fra dig selv, men kan også komme fra din læge, sygehuse, skoler m.fl.

Du har RET til at blive inddraget

- Du har ret til at blive inddraget i overvejelser om de undersøgelser, der skal til for at afklare dine problemer/dine behov, hvilke oplysninger der skal indhentes, og hvor de skal indhentes. Det betyder ikke, at du bestemmer, eller at du kan forlange bestemte oplysninger indhentet. Hvis der er oplysninger, kommunen ikke vil indhente, selv om du beder om det, bør kommunen give dig mulighed for at komme med en udtalelse. Kommunen skal lytte til dig og forholde sig til dine tanker og forslag.

Du har RET til at blive hørt

- Du har ret til at blive hørt om de oplysninger, der ligger i din sag, og kommunen har pligt til at høre dine udtalelser. Kommunen kan fastsætte en frist for, hvornår dine udtalelser skal være modtaget. Du har RET til at lade en anden person tale på dine vegne.

- Du har ret til at lade en anden person tale eller forhandle på dine vegne ved møder hos kommunen. Du kan også have en bisidder som personlig støtte, når du er til møde med myndighederne. En bisidder kan være et familiemedlem, en advokat, en rådgiver fra Ligeværd mv. Kommunen kan afvise en bisidder, men der skal være en god grund til det.

Du har RET til at blive vejledt

- Kommunen har, inden for rimelighedens grænser, pligt til at vejlede dig, hvis du har behov for at vide noget om din ret til at blive hørt, din pligt til at give oplysninger og udfyldning af skemaer. I spørgsmål, som kræver hjælp fra en advokat, er det nok, at kommunen henviser dig til at kontakte en advokat – og fortæller dig, hvordan du gør det. Sender du en ansøgning til en forkert myndighed, skal denne myndighed sende ansøgningen det rigtige sted hen.

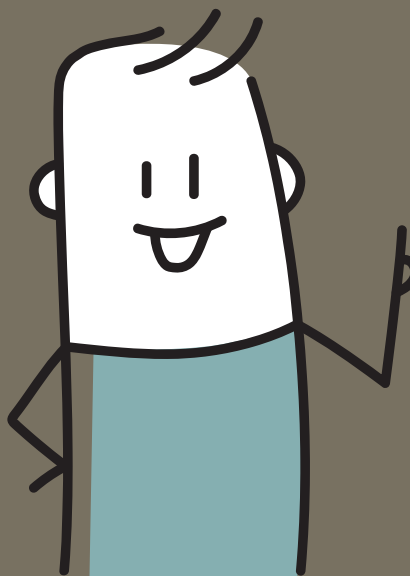
DU HAR PLIGT TIL...

Du har PLIGT til at svare sandt

- Når kommunen stiller dig et spørgsmål, har du pligt til at svare sandt. Du må ikke lyve eller undgå at give kommunen de oplysninger, du kan give dem. Når du har fået en bevilling, har du pligt til af dig selv at oplyse kommunen, hvis der sker ændringer, som har betydning for din ydelse. Kommunen skal skriftligt fortælle dig, hvilke ændringer du skal give besked om.

Du har PLIGT til at medvirke

- Kommunen har ret til at få oplysninger af dig og af offentlige instanser, som skal bruges for at behandle din sag. Hvis du ikke vil give kommunen de oplysninger, den beder om, kan du få afslag på din ansøgning.

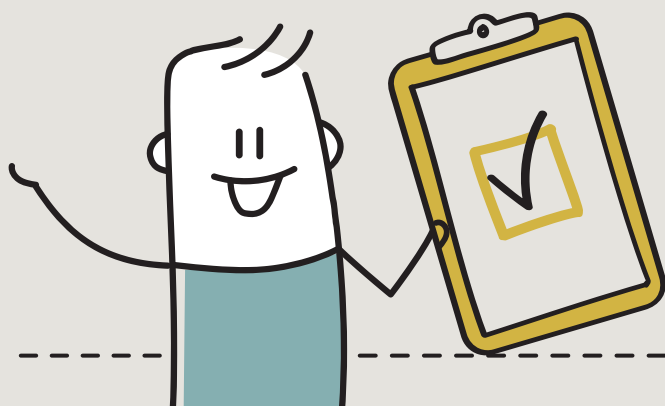
DU HAR RET TIL...

Du har RET til at se dokumenterne i din sag

- Du har ret til at se dokumenterne i din sag. Hvis du vil se en anden persons sag, f.eks. dine voksne børns, skal du have tilladelse fra personen. Står der noget om dig i en anden persons sag, har du ret til at se disse oplysninger. Kommunen har ret til at lade være med at vise dig interne arbejds papirer. Du har ret til at få 1 gratis kopi af din sag. Kun hvis det er nærmest uoverkommeligt, kan kommunen afvise at give dig en kopi.

Du har RET til at udtale dig

- Du har ret til at kommentere din sag og de oplysninger, der ligger i den – på et hvilket som helst tidspunkt. Kommunen må ikke træffe afgørelse i din sag, før du har givet dine kommentarer. Kommunen kan fastsætte en frist for, hvornår dine kommentarer skal være modtaget hos kommunen.

Du har RET til at få en begrundelse

Når kommunen har truffet en afgørelse, har du ret til at få at vide:

- hvad afgørelsen går ud på
- hvilke regler afgørelsen bygger på
- hvilke vurderinger/skøn afgørelsen bygger på
- hvilke faktiske forhold afgørelsen bygger på

Du har ret til at få en skriftlig afgørelse med en begrundelse.

Du har RET til at anke kommunens afgørelse

Når kommunen har en afgørelse, skal kommunen sende en ankevejledning med afgørelsen.

Du har ret til at få at vide:

- om afgørelsen kan ankes
- hvortil en anke kan sendes
- frist for at anke
- krav til en anke

Du har ret til at få hjælp til at anke hos kommunen.

KOMMUNEN HAR PLIGT TIL...

Kommunen har pligt til at vurdere, om der skal laves en handleplan

- Hvis du ønsker det, skal kommunen lave en handleplan, når du flytter hjemmefra, starter på uddannelse eller har brug for støtte. Kun hvor det er unødvendigt, kan kommunen afslå at lave en handleplan.

Kommunen har pligt til at fastsætte en frist for, hvornår en ansøgning skal være afgjort

- Uanset hvad din sag handler om, har kommunen, på det sociale område, pligt til at fastsætte en dato for, hvornår der skal træffes en beslutning i din sag. Kommunen skal offentliggøre fristen, så du ved, hvornår du får en afgørelse. Kan kommunen ikke overholde sin egen frist, skal du have skriftlig besked om, hvorfor afgørelsen endnu ikke er kommet, og hvornår du kan regne med at få den.

